

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech ći khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbiske njedźelske łopjeno

W Budyschinje

25. februara 1934

Baugen

Njedźela Reminiscere.

Math. 16, 25.

Nascha dženšnišcha njedźela ma wožebite mjeno: „Reminiscere“. Móžesz to na dwojake waschnje pschetožić, pať: „spomń na něšto“ — pať „rosmyšl šo“. Wobojej myšli chzetej nam na dženšnišchim dnju něšto prajić. Pschetož šłowcžko „spomnicž“ chze nam něšto do pomjatka wróczo wołacž, šštož štoro chzemy sabncž — šłowcžko „rosmyšlcze šo“ chze nam něšto połasacž, šštož hišcže psched nami leži.

A tuž tež na dženšnišchim dnju najpriedy wróczo pohladajmy. Dženša je ludowy žarowanški džeń. Dha je nam, jako bychmy móhli do něhdy njepšcheczelskich krajow hladacž. Widzimy, kať šo tam jedyn row po druhim wotewri, a š tuťnych rowow šběhnu šo duchoyo naschich lubnych padnjennyh rjekow. A ta wulka czřjoda semrětnych rjekow šhromadzuje šo š wulkemu czahěj a pschwoła nam: dženša je ludowy žarowazy džeń, spomńcže na to! — A potom je nam dale, jako bychu nať duchoyo lubnych padnjennyh rjekow ša ruku wšali a bychu nať wodžili na wulku, wulku horu, wot kotrejež móžemy zřly šwět pschewidzecž. A jedyn š naschich lubnych rjekow šběhnje ruku a jeho ruka połasuje do dalokošcže. My tam hladamy, hdžež jeho ruka połasuje: ššto widzimy? Šalaze šhěže, šapuscžene města, rosteptane role a pola, — wulke džěrn, šemju š gzanatami rostorhanu a pschěrowny a pschezo šašo pschěrowny. A nascha duscha šapocžnje tčžepotacž we woblicžu tajkeho njesboža. A tón duch rjekow nam praji: „Spomńcže na to! To bě wójna! tu šmy padnyli — tu šmy šwoje žiwjenje wostajili — ša nasch statok — ša nasch lubny wótzowški kraj“.

A potom šběhnje duch šnowa šwoju ruku, a praji nam: hladajcže něť do tuteho kraja nuts. Šožluchamy a wobrocžimy nasche wocži tam, hdžež wón nam hladacž połasuje. A

my widzimy něšto zyle druge, my widzimy jedyn kraj we poľnym měrje. Šorde šběhnuje šo wulke města a hladaju do horja nuts — lubošne wšny witaju š nam horje jako bychu prajicž chznye: Tu je lubošne bydlenje. A role a pola leža w poľnym měrje. Šaj widzimy, šo je runje w tutym woľomiku žnjowny czah. Šswjate šyncženje a brincženje klincži š nam horje a zřly lubošny kraj tam deľekach nam pschwoła: Šswjate žně šu! Wješclcže šo!

A šašo praji tón duch: Spomńcže na to! To je nasch statok — to je wasch wótzowški kraj. To šmy my wšchitko pschětrali, š naschim žiwjenjom — ša to šmy wumřeli. A tutón lubošny wótzowški kraj šmy wam pschepodali, šo byšcže wy tam šbožowni žiwi byli w kraju, kotrehož šmy hacž do šmjercže lubowali.

A šašo šběhnje šo psched nami drugi wobras. Š tuteho lubošneho wótzowškeho kraja klincži kať hřimanje š nam horje. Ludžo wołaju — na hařach wšchudžom šo ššela — „njehamy nicžo wjazny wo Bosh wjedzecž“ — „chzemy šapalicž Bože domy“, — „chzemy šo hidžicž, hidžicž, hidžicž.“ Na czole padnjennyh rjekow leži kať wulka mřocžel, jich wocži pať nať prasheja: Ššto chze to byč tam deľekach? My šo hańbujemy — a my njemóžemy ducham naschich rjekow do wocžow hladacž. „To je nasch wótzny kraj, ša czož šcže wumřeli.“

Dha šběhnje šo czřjoda padnjennyh duchow wot tuteje šemje. Woni wopuschcžeja město grawocženja a czahnu horje do šwojeho kraja měra a wěcznošcže. A tež tam horjekach bě ša nich žarowazy džeń. A š tuteho wěczneho raja nam pschwołachu: Njepłakajcže wjazny nasche dla — ale płakajcže wasche dla. Reminiscere — rosmyšlcže šo!

Dolhi czah šu naschi padnjeni rjekoyo nam tute šłowo pschwołacž dyrbjeli: dha pschindže hodžina rosmyšljenja. Nowy duch czehnješche do nascheho luda — a nowa nadžija šo

šbėhny we wutrobach cźlowjekow. Hłóž hidny wotmjelkny a wjele luda s prósďnej duschu sapocźnje sažo požłuchacź na teho, kiž nam wščitkim pschwoła: „pójcze hem te mni wšchit-
zny, kiž wy spróznj a wobczeženi scze, ja chzu waž wofschewicź.“
My snajemy tón hłóž, to je hłóž našeho Knjesa Jesom
Khrysta.

A sažo kłinczi nam „reminiscere“ napschecziwo. Spomín-
cze na to. Haj cźlowjekojo spomínče na to, so něhdy jedyn
horje džěšče tón pucź na horu Golgatha. Tam wiža wón
na kšchizju, kiž je cźlowjekow tať lubowať, so móžěšče hwoje
žiwjenje sa nich woprowacź.

Haj to njech je to „reminiscere“, kotrež nam tuta nje-
dzela wožebje pschwoła: tu na Golgatha je hwo najwjetšchi
wopor pschinješł sa zny hřwět, wopor sa našeho hřěchi. Tu
s kšchizja dele wón naž wšchitkich k hěbi kiwa: „pójcze hem te
mni wšchitny!“ A to je tola našeho wježekosć a našy měr
tež na ludowym žarowaniskim dnju, so wěmny: k njemu, k na-
šchemu Knjesej Jesusej hu tež wšchitny šchli, kiž hu wopor
hwojeho žiwjenja pschinješł sa našy lubny lud a našy lubny
wótzowski kraj. Tať je nam Khrystuž Jesuž wěstosć sa to,
so žadny wopor podarmo njeje, ale so kóždy wopor hwoje
stanjenje s morwnych hwojeczi w tym wulkim woporje, kiž je hwo
na Golgatha štať, — we wumrjeczu a horjestawanju našeho
Knjesa Jesom Khrysta.

Tón pať jenož, kiž je tutón wopor na Golgatha dospo-
nje spósnat, tón wě, so to hłowo płaćzi sa wšchitke czažny a
wšchitke ludy: „pschetož šchtož hwoje žiwjenje chze sachowacź,
tón jo šhubi; šchtož pať hwoje žiwjenje šhubi moje dla, tón
jo namaka.“

Njech lud tež tole wopomina pschi rowach padnjonych!

Jedyn s tnych, kotrychž hěbi s czaža wulkeje wójny němski
lud, pschede wšchem mlodžina, waži jako rjekow krawneje
wójny a idobom jako rjekow na polu duchowneho wojowa-
nja, je Walter Flex.

Walter Flex narodži hwo 6. julija 1887 w Eijenachu, we
Lutherowym měscze. A šchtož jeho žiwjenje a wojowanje a
wumrěcze snaje, tón je sačuz, so je hwo wón w hwojim na-
rodnym měscze a na njedalokim hrodže Wartburg Lutheroweho
evangelskeho ducha našrěbať. W nim bě žiwa poetiska
duscha. Jako 11lětny gymnasiast spěžni wón hwoj prěni spěw,
jako hwo po němiskim kraju powjesć rosnježny, so jedyn s jeho
najwjetšich hynow wumrěť: Bismarck. A hižo w hwojich
schulerškich lětach bu wón bóle a bóle s poetu. Se hwojimi
hobušchulerjami na gymnasiu pschědštaji wón tež hwoju ma-
tu hru: „Der Bauernführer“. W nej saběra hwo wón s po-
deńdženjami Lutheroweho czaža, s njeměrami burow a s jich
wjednikom Domaschom Münzerom. Hwo wotkhadže s gymnasia
študowasche wón a bu s doktorom. Pschědewšchem hwo wón
saběrasche s pěhnerštwom a jeho wuwicze a roswicze w no-
wischim czažu Němskeje wón wědomostnje pschepytowasche. A
w tutym džěle bě jemu spožcžene wulka radošć a wulke spo-
kojenje: Wón bu s wufublarjom wnucžkow wulkeho kanzlera
Bismarcka.

S tuteho jeho jara spokojažeho džěla a s jeho plóďneho
pěhnerškeho džěla wutorže jeho wulka wójna. Hacžrunje
njebě byl wojak dla nekajseje maleje hłabosće w prawej ru-
žy, jastupi mlody wucženz hnydom jako musketěr do schlesy-
škeho 50. regimenta. A tať bu dr. Walter Flex idobom pěh-

njer wulkeje wójny. A němski lud liczi jeho džěnsa do wul-
kich hwojich wójnskich pěhnerjow. Wón sačzu we wulkej
wójnje křód Boži po semi. Wótznoťrajna horza lubosć a
njemylne dowěrenje do Boha kłinczi s jeho džělow. A wo-
boje hwo horjesche a plomjenjesche w nim. To wosnamjenja
nam s jeho džělow drje hwo najrjenšche: „Vom großen
Abendmahl“. Jene hróncžko s njeho tu:

„Doch — hört des Abendmahles letzten Sinn —
Sie starben nur für die, die für sie leben!
So nimm in Demut Pflicht und Opfer hin,
Und Volk, dem Gott im Bruderblut vergeben!“

A s jeneho póľneho lista k tomu to hłowo: „Wir wissen,
daž es die Besten und Reinsten sind, denen der Völkerring
am liebsten die Dornenkrone blutigen Märtyrertums in die
lichte Stirn drückt.“

S jeho darow, s kotrymiž wón hwoj lud wobdari, naj-
hłubšchi, je drje jeho najbóle doťonjane džělo: „Der
Wandrer zwischen beiden Welten“. Kniha to, wo kotrež pi-
haja, so psches nju dunda duch wěcžnosće. A Walter Flex bě
blisko wěcžnosće.

Wón bě hwo, jako město Riga dobuchu. Wo tam džěchu
dale a dale do přědka. Na kupje Desel pschindžechu 15. okto-
bra 1917 do bitwicžki. Leutnant Flex šłoczi na konja, ko-
trehož běchu njepscheczelej wšali a jěchasche dopřědka. Tu
pschějědže jemu ruska kulka ruku a sajědže do žiwota. Na
hmjercž šranjeny swjesny hwo Walter Flex s konja. Džen poš-
džišcho šandželišchtej hwo jeho wócžny. 16. oktobra 1917 bu tež
sa njeho hłowo, kotrež bě ham prajik, wěrnosć: „Schwerttod
nimmt immer die Besten.“

Tam na selenej kupje Rańskeho morja ryjachu towať-
šchojo jemu sažny row — rjekowski row. Tam to, šchtož sa-
chodne, wotpocžuje daloko wot Durlingškeje domišny. Tola
jeho duch je žiwy a škutkuje dale, niz jeno w Durlingškej, ně
po zylej Němskej. Tam w Eijenachu na tašli wopomnjenja
šteji hłowo, kotrež wón prajik, hłowo, kotrež na njeho a na
našchich padnjonych najdoťojnišcho dopomina, hłowo, kotrež
pschědewšchem rěczi k maczerjam, k starschim našchich padnje-
nych rjekow: „Ihr habt sie dem Volk erzogen! Sie haben euch
nicht betrogen!“

W póľnym listcze tuteho póľnoschěreho rjeka cžitaich:

„Der Opfertod der Besten unseres Volkes ist nur eine
gottgewollte Wiederholung des tiefsten Lebenswunders Jesu
Christi. Ich gestehe, früher nicht lebendig gewußt zu haben,
wie das blutige Leiden eines Reinen und Großen fremde und
dunkle Seelen entschöhnen kann.“

Nun fühlen wir, wenn anders wir wert sind zu leben,
die seelenweitende und lebenumschaffende Kraft des stellver-
tretenden Leidens und Sterbens unserer lieben Brüder. Sie
pochen allnächtlich in den stillen Arbeitsstunden der Seele
an die Türen unserer Herzen und legen das Brot des Lebens
davor nieder. Graue Mahner und Hüter verschwiegener
Pflichten, ich verstehe euch: ihr offenbart uns als Leben,
was vordem unverstandenes Mysterium war, und trinkt uns
aus dem seelenläuternden Urquell des Christentums: Das
Leben des Reinen, der nur für uns starb, wenn wir für ihn
leben. In solchen Willen haltet uns wach, tote Brüder...“

My stajimy tu tute hłowa tať, kaž je je wón w hwojej
rěczi pihať. Šchtož wone praja, to woľaja do luda wšchě te
kšchize wokolo wótzneho kraja, wšchě te kšchize nutschach we
wótznym kraju. Kšchiz, snamjo Khrystužoweho kšchiza, je
jim a nam snamjo dohycza, snamjo dohycza w hmjerczi a
snamjo dohycza we žiwjenju.

Naschim we wójnje padnjenym

Muž prawy je,
kiž wojuje
za žonu, džeczatka;
schtož hrofnu je,
bjes luboscze,
do wětra wuŕywa.

Muž prawy je,
kiž hamo mrje
ſa prawo, ſwobodu;
njeh ſbože kče,
njeh horjo dže,
wſcho ſkluži k lěpſchemu.

Muž prawy je,
kiž hamo mjre
ſa Boha, kraj a lud;
wón ſwěrnny je
a ſtroſchtnje dže
pſched Boži wěczny bud

Wy mužojo,
wy ſchesczenjo,
tuž k Knjesom wojujczje!
Knjes Bóh je ham,
wón pomha nam
a datwa dobyczje.

A nětk ſtajmy k tomu wſchemu runje dženſa, Remi-
niſcere, ſłowo, kiž bu nětkle w poſlednim czaſu prajene, a to
w Sakſkej, w kraju reformazije:

„Nie wieder Christentum!“

Ženje wjazny ſchesczijanſtvo w Němſkej! To je heſtko a
ſnamjo ſa tych, kiž howduja myſli, ſo Němſka, ſo wotrije-
nywſchi ſchesczijanſtwu, je ſtarym a nowym póhanſtwom wě-
ne ſbožo dozpije.

Haj, my mamy w Němſkej póhanſtvo, kotrež chze němſke
póhanſtvo hncž. Schtož na tym dwělowaſche, ſo tomu tak
je, tón bu dokladnje powuczeny k jednanjemi, kotrež ſo 26.,
27. a 28. januara t. l. w Barlinje jednachu. „Tagung über
das heidniſch-religiöſe Ringen unſerer Tage“ je pomjenowa-
chu. Jedny k rěcznikow tam wupraji, ſo je ſchesczijanſtvo
wina na wſchem hubjenſtwje w Europje.

Sič mēnjenje je na pſchiklad ſchesczijanſta wuczba wo
hrěchu, wo herbowanym hrěchu a wo winje je ſchidwōdenje
ariſkeho człowjeka. Arizny wjedza tež wo wěrije a hrěchu, ale
woni pſchewinu winu a hrěch hamy w ſebi (tak dr. Krauſe,
kotryž mējeſche tamnu rěcz w ſportſkim palazu, kotraž tajku
haru nacžini, ale runje tohodla tež k wužitkom bē, dokelž lud
wuſklyſcha, hdže chzeja). Hrěch a wina njewotſtronitej ženje
ſnutſkowne ſwjaſanje k Bohom. Człowjek woſtanje tež we
hrěchu a winje k Bohom ſwjaſany a ma ſwoju ſwobodnu
wolu, dokelž je ſnutſkownje k Bohom pſchesczene. Tak prof.
Hauer.

Tohodla njetrjebamy žaneho hrědnika. Tak prof. Berg-
mann. „Die Sündenbocktheorie“ — njechamy hatle ani
ſerbiſku rěcz ani naſche kopjeno wobczěžicz k pſcheložkom tutnyh
myſłow a ſłowow! — iſt unannehmbar. In dieſer chriſtli-

chen Sühne-Idee kommt das ſpezifiſch Semitiſche des Religiö-
ſen zum Ausdruck, das Gerechteinwollens vor Gott.

Der Abſolutheitsanspruch des Chriſtentums mit der
Theſe, daſ Gott ſich nur einmalig in Chriſtus offenbart habe,
ſei eine Annahme, die abzulehnen ſei.

Chriſtus iſt nicht der Weg zum Vater, in ihm war nicht
Gott Menſch.

A ſchto potom, ſchto, hdny k tuteho žiwjenja džemy? Wo
tym bē tam w Barlinje luta muczenza a žana jaſnoſcz. A
tehodla tež w tutym nowym dženſa ſa milijony tych žaro-
waznyh žadny troſcht, žadny mēr!

Abó je to někaſ něſchto ſtroſchtnje, hdny bu něhdže tak
prajene: Der Menſch müſſe ſich in das Schickſal finden, daſ
der Tod eben ſein Schickſal, und daſ mit dem Tode eben ſein
Leben zu Ende ſei. Der Tod iſt nicht der Sünden Sold, jon-
dern das Enden der Reiſe ſeines Weſens, das ausgerichtet
hat, was ihm von der Gottheit beſtimmt iſt.

Skōncžnje bē tež něhdže tole tam ſhonicž: „Zwar können
die deutſchen Chriſten „auch“ gute Bürger ſein, aber es ſei
doch zu bedauern, daſ die chriſtlichen Kirchen das artfremde
Chriſtentum nicht in deutſche Art umzuwandeln vermöchten.
Daher ſei auch ihr eigensinniges Feſthalten an der ganzen
Bibel, auch am alten Teſtament, zu erklären.“

Schto je paſ runje němſkemu ludej Bibliju do rukow
daſ, haj k wutrobje ſklōczik? Luther, Luther, kotrehož tola
němſki lud mjenuje „Den deutſcheſten der Deutſchen.“ Luther,
kotrehož ſo tndženja na jehó ſmjertninach wopominachmy.

Njemuczji ſo to wſcho? So ſo muczi, njeje žadny džiw.
Je revoluzija, je wulki czaſ pſchemēnjenja, wobnowjenja.

Me, hdyž njedyrbi to podarmo bycz, dyrbinym snowanarodze-
ni s teho wučez — snowanarodzeni křesćizienjo. To hu
křesćizienjo, kiž hu s Bohom w Křystužu w žiwěj wěrije sa-
wjasani a žiwí. Sa tutnyh njeje křmjerč — ani křmjerč na
bitwiščczu ani křmjerč na khoroložu — ani kónž žiwjenja
ani pschetorhnjenje žiwjenja, ně, jenož wrota, psches kotrež
ty — twoja dušcha dže s widomneho křwěta, w kotrymž dyr-
bjesche w sachodnym czěle žiwa bycz, do njewidomneho, to ře-
ka, sa człowiske wóczko njewidomneho křwěta, w kotrymž njeje
wjazy sputana do semsteho czěla. Psched tutnymi wrotami ste-
jimy my, kiž tu duzy hiščczje, sa tutnymi wrotami hižo steja
czi, kiž wumrěchu. My tež psches nje póněžemy. Hdy? to
njewěmy. Me póněžemy!

Tohodla pak budžmy tu žiwí pod křizom Křystužo-
wym, t. r. s Křystužom we wěrije sawjasani, so by woprawdže
křiz na našim rowje byl sa naš snamjo dobnycz a sa tyč,
kiž po nami, snamjo trošča, dokež jim praji, so křmy my
stupili psches wrota „wumrěče“ do tamneho raja a so křmy
tam duzy bliže a bliže ke Křystužej, do kotrehož křmy tu
wěri.

Milijony rowow, milijony křizow! Nam wošanu wo-
ne, ščož hu, snamjo dobnycz, snamjo žiwjenja!

Pschi tym wschěm je mi pschezo blisko, ščož hu s přenje-
ho czaža křesćizianstwa powjeda, mjenujzy:

Julian bu romski křezor w lěcže 361. W romskim kře-
zorstwje bě pak hižo s křezorom Konstantinom Wulkim křes-
ćizianstwo dobylo. Tutón bu w lěcže 323 s křezorom znyeho
hobrišeho romského křezorstwa, bě pak hižo 313 křesćizian-
stwo pschipošnal. Křesćizianstwo bu tak nabožina, kotraž
mějesche runeho prawa s dotalnej, abo prajmy: s dotalnym,
mjenujzy póhanškimi. Póhanstwo bě tehdy tak pižane, kaž
najpižanšča křknja. To njemóžesche hinaf bycz: „Jako tón
czaž bě dopjelnjeny“, praji tola Biblija, „póšla Bóh křwoje-
ho Ssyna!“ Konstantin kam niz, ale hake jeho křnojo sa-
krocžichu pschecziwo póhanstwu s wótrnymi kředkami; chyzhu
jo podtkócžicž, wotštronicž. Hinaf nadobo Julian, pschibusny
Konstantina. Wón staji žebi do hlowny, starnyh póhanškich
pschibohow sažo na jich trón křadžicž — křami křydnycz wschaf
hu njemóžachu, njeběchu ani žiwe štworjenja — Wón podtkó-
czowajche tohodla křesćizianstwo a hajesche stare póhanstwo.
Woprowasche kam we wobnowjennyh póhanškich templach.
Naščczuwany póhanški lud pocža hižo křesćizianow pschescž-
hacz a kónžowacz. Tu dyrbjesche Julian do wójny pscheczi-
wo Perškim. Wón do njeje cžehnjesche w mozy póhanstwa
a, hu wrócziwšchi jako dobnycz, chyzsche póhanstwu sažo wschu
móz dacž. Me jemu hu seńdže podobnje kaž Napoleonej 1812.
Niz drje do křněha a lodu, ale do křuchich krajinow bjes zyro-
by a wody swabichu njepšchecželjo romske wójsko a šbichu jo,
jako bě hlódnje a lacžne a wošlabnjene. Julian bu na
křmjerč šranjenny. Mrějo sawola wón, kotryž ma pschimjeno
Apostata, Wotpadnik, kaž powěsčje praja: „Dha wschaf hu
tola dobył, ty Galilejski!“

Haj, ty Galilejski, ty Jesu s Galilejskeje, ty hu dobył, a
to dobnycz wošanu twoje, wošanu twoje, njech tu jažnosč
twojeho dobnycz sačžmnjeja człowjekojo, kaž to do Luthera
bě, njech pschescžehanje nicži widomne křesćizianške zykwe
kaž w Ruskej, njech hu stare a nowe póhanstwo ščeri, ty hu
tola dobył a dobnycz wošanu twoje! Tež to dobnycz, s ko-
trymž row a křmjerč pschewinje! Tohodla njepšakamy
dženka tež křmjerče dla, ně trošchtujemy hu twojeho dobnycz
dla!

Tohodla tež tu na kónž křowo, kiž sawoštaji tamny rjet
wulkeje wójny, Walter Gler:

„Seht, wir Toten reden aus der Erde Gräberkreuze —
Opferkreuze, daß ihr darauf schwört!“

Namafanfi.

„Nowa Němska dyrbi bycz — po křowje wjednika —
burška Němska. Tutón samer njedozpějemy křiba s rny bur-
škim šararjom.“

Njeje-li pschichodny wježny duchowny burški hólž, dyr-
bjał wón snajmješča poklěta w burškej křwójbje žiwy bycz
a praktižny křobu dželacz...“

Esu to nowe špónacz a myšle. Nam hu šda, so bě bu-
row, kotrymž hu duchowny, kiž bě „burški hólž“ njespodoba-
šche; dyrbjesche šarški hólž abo snajmješča wučerški hólž
bycz. —

Zyrkej a štat.

Štuli. Tuta njedžela chže naš 4. mērža na to pošasacz,
so štej hu Šitlerowa młodžina a ewangelska młodžina šjedno-
cziloj. Tohodla je do Božich křužbow njedžele Štuli wožebje
znyka młodžina našchich wožadow wošana.

Wschelate s blisťa a šaloša.

Reminiscere: Dženž pošodnjo šwonja s wěžow šwonny a
dženž křwaja s wěžow křorhoje na poš powježnjene a dženž
rěčža wěžny pschi pomnikach padnjennyh: wschitko to chže, so
njebychmy šapomnili tyč, kiž padnychu sa wóžny kraj, so
bychmy wjedželi, runje lěčža, Reminiscere 1934, wjedželi, so
njepadnychu podarmo. Džakujmy jim, a džakujmy hu Bohu,
so wěmy, so jich křmjerč niz podarmo, so ššadža s role, do
kotrejež jich křej wušyta, nowe žiwjenje. A štejmy křwěru sa
tym, so tuto žiwjenje hódne křawneho jich wušywa.

Ke křonfirmaciji hu najrješšchi dar nowie šerbške špěwač-
ške. Tuž žebi je s czažom wobštarajče. My wěmy, so nam
a našim džeczom tute špěwačške, kaž hu, wošanu. Mjes
němskimi pacžerškimi je tu křwilu trožku njewěštosč dla špě-
wačškich, dokež drje nam pschichod tola, přjedy abo pošdžišcho
nowe němske špěwačške pschijnješe. Nowe šerbške špěwačške
doštanjecže w Šmolerjež knihatni a pola knihifupzow, a tež
wasch duchowny je wam wobštara.

Na pučž.

„Křesćizianška zyrkej je tež wójsko, šhromadžina abo
wójnske lěhwo. My křmy wschitzy we wojowanju a we wój-
nje; ewangelij je našcha křorhojčška, Křystuž je našch wójn-
ški wjednik; pod nim je nam dobre wojowacz, a dobdžemy
tež dobnycz s Božim křowom.“ Luther.

Šišťowanje: Sa Štuli: T. w B. — sa Laetare: W. we
W. — Sa Šudita: K. w N.

Samotliky redaktor šaraf Wyrğacz w Nošaczach (Mosťik b. Weissenberg).
Čiščez a naklad Šmolerjež knihicžiščjetnje a knihatnje, šap. šr. s wobm. ruť.
w Budyščinje. — Wušhadža křóžu křobotu a pošaci ščtwórcžlětnje 108 šj.